

Looporen en oordruppels

Naar het ziekenhuis? Lees eerst de informatie op www.asz.nl/brmo.

**albert
schweitzer**

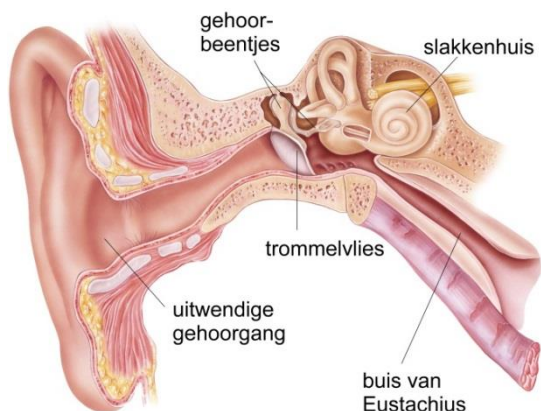
Inleiding

In deze folder leest u meer over looporen en de behandeling met oordruppels die door de KNO-arts zijn voorgeschreven.

Hoe werkt het oor?

Het oor bestaat onder andere uit de volgende delen:

- De uitwendige gehoorgang
- Het trommelvlies, met daarachter het middenoor en drie gehoorbeentjes. Het middenoor staat via de buis van Eustachius in verbinding met de keelholte.
- Het gehoororgaan. Dit ligt in het binnenste van het oor, ook wel slakkenhuis genoemd.

Het oor

De trillingen in de lucht die we geluid noemen, komen via het oor en onze uitwendige gehoorgang op het trommelvlies terecht.

Het trommelvlies vangt de trillingen op en voert deze door via de gehoorbeentjes naar het slakkenhuis. De signalen die als gevolg van het geluid in het slakkenhuis ontstaan, worden via de gehoorzenuw naar de hersenen getransporteerd.

Wanneer deze signalen tenslotte aan de buitenkant van de hersenen, de hersenschors, zijn aangekomen, dan worden we het geluid gewaar of anders gezegd: dan horen we het geluid.

Normaal is het middenoor achter het trommelvlies - dus daar waar de gehoorbeentjes zich bevinden - gevuld met lucht. De druk in deze kleine holte heeft dezelfde druk en samenstelling als de buitenlucht. Dit komt doordat deze ruimte in verbinding staat met de buitenlucht via de buis van Eustachius. De buis van Eustachius werkt, vooral op jonge leeftijd, vaak niet goed. Als de buis niet goed werkt, kan ook sprake zijn van een neusverkoudheid of een gewone griep. Als dat niet zo is, betekent een slecht werkende buis dat het middenoor 'op slot' is: de lucht kan er niet meer in of uit. Dit is dan vooral te merken bij luchtdrukverschillen, zoals op de autoweg in de bergen en vooral in een vliegtuig.

Wanneer oordruppels?

Oordruppels worden gebruikt als behandeling van oorklachten, die vaak vochtige afscheiding uit een oor (loopoor) veroorzaken. Als een loopoor langer aanhoudt dan een aantal dagen, kan behandeling met oordruppels nodig zijn. Het gaat hier om een plaatselijke behandeling, waarbij de rest van het lichaam nauwelijks wordt betrokken of belast. Daarnaast kunnen ook andere behandeladviezen worden gegeven, zoals extra hygiënische maatregelen, vermijden dat water in het oor komt of een behandeling met antibiotica via tabletten of een drankje. Bij oorpijn zonder loopoor werken oordruppels niet.

Gehoorgangontsteking

Een gehoorgangontsteking is een ontsteking van de huid van de gehoorgang. Dit wordt ook wel een "zwemmersoor" of otitis externa genoemd. Het is een veel voorkomende aandoening. De ontsteking kan meerder keren per jaar terugkomen.

De uitwendige gehoorgang loopt van de oorschelp tot aan het trommelvlies en leidt het geluid naar het trommelvlies. De uitwendige gehoorgang is een licht gebogen kanaal bekleed met huid. Bij volwassenen is de gehoorgang ongeveer 2,5 cm lang en circa 1 cm in doorsnede. In de huid van de gehoorgang bevinden zich 1.000 tot 2.000 klieren, die oorsmeer aanmaken. Dit zorgt ervoor dat de zuurgraad in het oor goed blijft en verzorgt daarmee de huid in de gehoorgang. Oorsmeer beschermt het oor tegen vuil, stof, bacteriën etc. en transporteert huidschilfers en vuil uit de gehoorgang naar buiten. De hoeveelheid oorsmeer kan per persoon en zelfs per oor verschillen.

Ontstaan van een gehoorgangontsteking

De huid van de gehoorgang wordt beschermd door het oorsmeer, dat zuur en vettig is. Als de beschermende factoren, zoals oorsmeer en een intacte opperhuid, wegvallen, bestaat er een verhoogde kans op een gehoorgangontsteking. De bekendste oorzaken van een gehoorgangontsteking zijn:

- Zwemmen en baden: Hierbij is de vochtigheidsgraad in de gehoorgang verhoogd en wordt deze minder zuur, waardoor de kans op een ontsteking groter wordt. Daarom wordt een gehoorgangontsteking ook wel "zwemmersoor" genoemd.
- Oorpeuteren: Bij peuteren in de oren en het zelf reinigen met wattenstaafjes, pennen, paperclips, lucifers, sleutels etc. kunnen wondjes ontstaan. Ook kan het oorsmeer dieper in de gehoorgang geduwd worden. Er kan een prop oorsmeer ontstaan.

In de broeierige ruimte achter deze prop kan gemakkelijker een ontsteking ontstaan.

- **Gestoorde beluchting:** Een verminderde beluchting van de gehoorgang kan een ontsteking veroorzaken, bijvoorbeeld door langdurige afsluiting van de gehoorgang met een oordopje. Mensen met een smalle gehoorgang hebben vaker last van een gehoorgangontsteking.
- **Haargroei:** Hoe meer haren in de buitenste deel van de gehoorgang zitten hoe groter de kans is op een ontsteking. Het oorsmeer wordt namelijk door de haren tegengehouden.
- **Cosmetische producten** bijvoorbeeld shampoo, zeep en haarspray kunnen de huid in de gehoorgang irriteren. Als de huid geïrriteerd raakt, is deze kwetsbaar en er kan gemakkelijker een ontsteking ontstaan.
- **Allergische huidreactie:** Allergische reacties op koptelefoons, (oorstukjes van) hoorapparaten en oordruppels kunnen jeuk geven waardoor u gaat krabbelen. Dit kan weer kleine beschadigingen veroorzaken.

Oordruppels verminderen de irritatie (jeuk) en behandelen de ontsteking. Als u (mogelijk) een gaatje in uw trommelvlies heeft, moet u dit tegen de KNO-arts zeggen, alvorens u de oordruppels gaat gebruiken.

Loopoor

Als er vocht uit het oor naar buiten komt, spreken we van een loopoor. Dit kan helder vocht zijn, maar ook pus of bloederig vocht. Het vocht komt meestal uit het middenoor. Het middenoor is een ruimte die normaal door het trommelvlies is afgesloten. Bij een loopoor zit er meestal een gaatje in het trommelvlies.

Hoe ontstaat een loopoor?

Zowel bij een oor met een trommelvliesbuisje als bij een oor met een trommelvliesperforatie kan een loopoor ontstaan door een infectie vanuit de neus of door een irritatie door (zwem-/bad-)water van buitenaf.

Vaak begint het met een gewone verkoudheid. Bij een verkoudheid ontstaat er vocht in het middenoor. Door de buis van Eustachius (het gangetje tussen middenoor en neus-keelholte) wordt het vocht uit het middenoor naar de neus-keelholte afgevoerd. Door de verkoudheid kan de buis van Eustachius dicht gaan zitten. Vocht met daarin het verkoudheidsvirus en soms ook bacteriën kan niet meer afgevoerd worden. De druk in het middenoor stijgt. Het trommelvlies gaat bol staan en dat doet pijn. We spreken dan van een middenoorontsteking.

Door de druk kan er een gaatje in het trommelvlies ontstaan. Het ontstekingsvocht loopt naar buiten, de druk neemt af en de pijn verdwijnt. Als er wat bloed meeloopt, kan dat geen kwaad. Kleine kinderen die nog geen duidelijke pijn kunnen aangeven grijpen vaak naar de oren.

Adviezen

Het is beter om een kind met een loopoor niet te laten zwemmen. Douchen kan geen kwaad maar zorg ervoor dat er geen zeep of shampoo in de oren komt. Een kind met een loopoor kan tijdelijk minder goed horen. Praat dus duidelijk en rustig. Zorg ervoor dat er in de omgeving van het kind niet gerookt wordt.

Oordruppels verminderen de irritatie (jeuk) en behandelen de ontsteking. Ook wordt geprobeerd om het oor droog te krijgen en om eventuele nadelige gevolgen van een loopoor (littekenvorming, gehoorverlies) te voorkomen. De KNO-arts kan ook een advies geven om de eventuele neusinfectie te behandelen.

Het is belangrijk om u precies te houden aan het aantal keren dat u moet druppelen en de hoeveelheid druppels die u moet nemen. Te veel of te vaak druppelen kan schade toebrengen aan uw oor.

Vochtige afscheiding uit een geopereerd oor

Als gevolg van een ooroperatie kan vochtige afscheiding ontstaan. Er zijn vele soorten ooroperaties en daarom ook vele oorzaken aan te geven voor een loopoor.

Uw KNO-arts is op de hoogte van de situatie in uw geopereerde oor. De KNO-arts stemt het advies voor behandeling altijd op uw persoonlijke situatie af.

Soorten oordruppels en de toepassing ervan

Er zijn zeer veel soorten en merken oordruppels. Oordruppels kunnen één of meer medicijnen bevatten. Er kan antibiotica in verwerkt zijn, ontsmettende stoffen en/of ontstekingsremmende stoffen. Iedere soort oordruppels heeft zijn eigen houdbaarheidsdatum en bewaaradvies. Let hier goed op!

Voordat u de oordruppels gebruikt, maakt u de oren schoon met een vochtig doekje of washandje (zie verder in deze folder). Als u aan uw oor geopereerd bent, heeft de KNO-arts uw oor tijdens de operatie al schoongemaakt. Uitspuiten van het ontstoken oor is niet altijd de juiste oplossing.

Uw KNO-arts geeft aan hoe vaak, hoeveel en hoe lang u de oordruppels minimaal moet gebruiken. Vooral de duur van de behandeling is erg belangrijk ter voorkoming van herhaling van de infectie en ter preventie van bijwerkingen. Bij het gebruik van bepaalde oordruppels in een oor met een trommelvliesperforatie en/of een trommelvliesbuisje is de behandeling korter dan twee weken.

Oordruppels moeten minimaal 7 dagen gebruikt worden. Ook als er geen vocht meer uit het oor loopt moet de kuur worden afgemaakt.

U mag geen oordruppels gebruiken als:

- Oorsuizen (tinnitus) ontstaat.
- Duizeligheid ontstaat.
- Herhaalde pijnklachten ontstaan direct na het toedienen van de oordruppels.

Overleg met uw KNO-arts bij twijfel!

Hoe moet een oor gedruppeld worden?

Laat iemand de buitenzijde van het oor schoonmaken met vochtig doekje of washandje. Verwarm de druppels (om duizeligheid te voorkomen) tot op lichaamstemperatuur door het flesje vooraf 10 minuten in de hand te nemen.

Ga liggen, waarbij de oorschelp naar achter-boven moet worden getrokken om de gehoorgang recht te maken. Laat zo mogelijk een ander druppelen, hij/zij kan zien of de druppels goed de gehoorgang ingaan.

Als u twijfelt of de oordruppels goed de gehoorgang ingaan, blijft u na het druppelen zeker 10 minuten liggen. Wissel gedurende deze tijd enige malen druk op het oorklepje en trek de oorschelp iets omhoog . Zo pompt u de druppels optimaal naar binnen. Als de druppels goed de gehoorgang ingaan is dit niet nodig.

Controle na oordruppelbehandeling

Controle of de oordruppelbehandeling goed is verlopen, wordt door iedere KNO-arts anders gedaan. Sommige KNO-artsen controleren nooit en anderen zeer intensief. Volg de instructies van uw eigen KNO-arts steeds goed op.

Als de oordruppels niet het gewenste effect hebben, kunt u altijd contact opnemen met uw eigen KNO-arts.

Bijwerkingen van oordruppels

Gehoorschade

Soms kan gehoorverlies ontstaan als gevolg van een oorontsteking. Ook het gebruik van oordruppels kan blijvend gehoorverlies veroorzaken, vooral bij ondeskundig gebruik.

Bij de meeste oordruppels staat in de bijsluiter vermeld dat het niet gebruikt mag worden als u een gat in het trommelvlies heeft. Als u een oorontsteking heeft bij een trommelvliesperforatie zal uw KNO-arts u toch oordruppels voorschrijven.

Het risico op gehoorverlies door de oordruppels is vele malen kleiner dan het onbehandeld laten van het ontstoken oor.

Overgevoeligheidsreactie

Bij ieder medicijn kan een overgevoeligheidsreactie optreden, dus ook bij het gebruik van oordruppels. Roodheid van de huid, jeuk, aanhoudende vochtafscheiding of oorpijn direct na het druppelen moeten als een aanwijzing hiervoor gezien worden. Overleg dan met uw KNO-arts.

Resistentie-ontwikkeling

Vaak gebruiken van (dezelfde) oordruppels kan resistentie veroorzaken. Dit betekent dat de betrokken bacteriën steeds ongevoeliger worden voor behandeling. Uw KNO-arts zal hier rekening mee houden.

Tot slot

Het kan voorkomen, dat de bijsluitertekst van uw oordruppel niet geheel overeenkomt met de tekst uit de folder. U kunt ervan uitgaan, dat het advies en voorschrift van uw KNO-arts het beste aansluit bij uw persoonlijke situatie. Als u toch nog twijfel heeft, bel dan van maandag t/m vrijdag tussen 08.00-16.30 uur met uw eigen KNO-arts.

Meer informatie over behandelingen en ziekten van Keel, Neus en Oren kunt u lezen op de website www.kno.nl. Wilt u meer informatie over het Albert Schweitzer ziekenhuis en de afdeling KNO, kijkt u dan op www.kno.asz.nl

Geef hier uw mening over deze folder: www.asz.nl/foldertest/

De afbeelding in deze folder is afkomstig van Shutterstock en via een licentieovereenkomst door ons verkregen. Het is derhalve aan derden niet toegestaan om deze afbeeldingen op welke wijze dan ook, te gebruiken of te kopiëren. Voor het eigen gebruik van deze afbeeldingen verwijzen wij naar www.shutterstock.com

Met dank aan de KNO vereniging

Tekst grotendeels overgenomen van www.kno.nl

Ruimte voor aantekeningen

Albert Schweitzer ziekenhuis
februari 2024
pavo 0924